

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rosse, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250

Letna naročnina L 2.500

Letna inozemstvo L 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXI. - Stev. 1 (1031)

Gorica - četrtek, 2. januarja 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Pojdimo z Bogom v novo leto, da uspešno bo in sveto!

Pismo za novo leto 1969

V mesečniku »Odmev ljubezni«, ki je glasilo gibanja za pomoč Cerkvi v molku, je v decembrski številki znani pater Werenfield van Straaten objavil naslednje pismo:

»Dragi prijatelji! Sovjetska nevihta nad Češkoslovaško je presešla tudi najbolj črnogleda predvidevanja in pometla s Češkoslovaško. Sredi najlepšega poletja je praško pomlad pobrala zimska zmrzal in mnoge Rusije so zamrle, Rusije o nekem bolj človeškem komunizmu, o svobodi in miru, o nas samih.

Morda je neki češki duhovnik, ki nočem izdati njegovega imena, tisti, ki je izgubil največje iluzije. To je nadarjen, pobožen duhovnik, ki govori pet jezikov in ki je 12 let preživel v Ječi. Povabili smo ga, naj prebije dva meseca v zapadni Evropi. Obiskal je šest držav, da bi spoznal Cerkev v svobodnem svetu. Veliko je poslušal, veliko bral in malo govoril. Toda ob slovesu je rekel besede, ki jih ne morem ponoviti brez notranje prizadetosti: »Dvanajst let sem preživel v zaporu, ker sem hotel ostati zvest rimski Cerkvi. Mučili so me, ker nisem hotel zatajiti papeža. Vse sem izgubil zaradi vere. Toda ta vera mi je zagotovila mir in trdnost, ki so zaradi njih postala leta moje kazni najdragocenejša leta mojega življenja. Vi pa ste izgubili mir v Bogu. Vi ste spodkopali vero tako zelo, da ne nudi več trdnosti. V svoji svobodi izdajate razloge našega trpljenja pod tiranijo. Zapad me je razočaral. Rajši kot da bi ostal med vami, imam dvanajst novih let v komunističnem zaporu.»

Ta sodba je preveč trda v svoji splošnosti, vendar nas sili k razmišljanju. Saj izraža mnenje važnega dela Cerkve, ki je ne razjedajo dvomi o razlagah koncila, pač pa je očiščena v solzah mučeništva. In tisti, ki so čistega srca, bolje vidijo resnico božjo kot pa mnogi naduti profesorji. Živimo temno sedanost. Za mnoge vernike se neki svet ruši. Vojne in polomije mučijo številne narode. Brezupno človeštvo trepeta pred prihodnjimi dogodki. Sv. oče toži nad zvodniki, ki sejejo zmedo tudi med izbranimi. Ni rešitve izven Tistega, ki je prišel za božič.

NAS ODNOS DO VIDNE CERKVE

Pismo češkega duhovnika in razlaga p. Werenfielda res zasluži, da se ob njih v začetku leta zamislimo, saj ne govorita o prebivalcih lune, temveč o nas, ki živimo v sedanjem času v zapadnem svetu.

Prvi očitek velja naši vernosti. Zapadni svet razjedajo dvomi, saj skoro ni resnice, da bi o njej ta ali oni moderen teolog ne podvomil. Oprekanje mladine v svetu je našlo odprta vrata v Kristusovo Cerkev. Vsemu se oporeka, v vse se dvomi: v devištvu Marije Device, v pričujočnosti Kristusovo v sv. Euharistiji, v zakrament sv. pokore, v vrednost devišstva in duhovniškega celibata, v vidnost Kristusove Cerkve, v avtoriteto papeževo, celo sam

božji izvor Kristusovega evangelija.

Najhujši očitek češkega duhovnika pa velja našemu odnosu do vidne Cerkve. Saj tam v socializmu ne osporavajo vernosti, v kolikor je to osebno prepričanje in čustvovanje, temveč nasprotujejo pripadnosti vidni Cerkvi, v kolikor je organizirana družba pod vodstvom škofov in papeža. To vidno povezanost vernikov hočejo izpodkopati, ker vedo, da bo potem samo od sebe usahnilo versko prepričanje in čustvovanje. In če ga bo kaj ostalo, bo to le romantično čustvo poetov in zanesenjakov brez vpliva na življenje.

In mi? Ne samo mladina, tudi številni teologi in filozofi razpravljajo, ali je še veljavna v Cerkvi avtoriteta in pokorščina, ali ni morda dovolj le vera in milost, ki nas druži v božje ljudstvo in skrivnostno telo Kristusovo. Kako lahko delo bi imel komunizem, če bi tudi pri njih imeli take teologe in filozofe in kristjane kot so na zapadu. Presrečni bi bili z našimi »levimi kristjani«, z našo mladino, ki zaseda stolnice in katoliške univerze, ki protestira zoper polnočnice in zoper kardinale, češ da je le ona nosilec pristnega evangelija.

Res, daleč smo prišli z novim krščanstvom, ki ga hočejo omejiti le na ljubezen in na socialno skrbstvo. Revščina, sovražstvo med narodi, to so res problemi, ki tarejo svet. Toda Cerkev ni poklicana, da v prvi vrsti rešuje te probleme, temveč da nam oznanja božje kraljestvo in nam vanj pomaga. Revščina, vojne, mir, socialna pravičnost, to so problemi, ki spadajo v prvi vrsti v območje držav in narodov, njihovih vlad in strank. Ti dejavniki naj se zgnejo in pripravijo mir in blagostanje ter socialno pravičnost. Cerkev jim bo pri tem rade volje pomagala z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago. Toda naj ne čakajo, da bo Cerkev s čarovniško palico pričarala na svet mir in srečo, posebno zato ne, ker je niti njeni verniki ne poslušajo.

Potrebno je zato, da v novem letu uglasimo svojo vero z veroizpovedjo papeža Pavla VI. in da odločno izpovemo svojo poslušnost in vdanost vidni Cerkvi Kristusovi, ki jo vodijo škofje z rimskim papežem. Le tako bomo tudi mi trdno stali kot neporušna skala.

(r+r)

Napoveduje se nova škofovska sinoda

V Rimu se je razširila novica, da bo škofovska sinoda že leta 1969. Tajnik sinode poljski škof Rubin je poslal predsednikom škofovskih konferenc posebno pismo, v katerem jih med drugim prosi, naj sporočijo imena priznanih teoloških strokovnjakov, ki naj bi postali člani mednarodne teološke komisije. Tako komisijo si je želela prva škofovska sinoda, ki je bila lani. Sv. oče je malo pred božičem potrdil novico o sklicanju sinode. Vršila naj bi se v prihodnjem oktobru.

Praznovanje božičnih skrivnosti

Božična skrivnost je spet povežala ljudi vseh narodnosti in slojev v čudovito enoto božjega ljudstva. Od severnega do južnega tečaja je odmevala svetonočna pesem v vseh jezikih sveta. Misli vseh pa so hitele v teh dneh tja daleč v bajne daljave veselja, kjer so trije ameriški astronauti prav tako mislili na vse zemljane in jim poslali božična voščila. Nebo in zemlja sta bila združena v istih mislih in željah: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.

Edinstven je bil letošnji božič, ko so junaški astronauti kakor poslanci z zemlje pospeli do nikdar dosežene višine božjega prestola in položili pred ta prestol želje vseh ljudi in pričakovanja vseh narodov. Prodrli so do nikdar doseženih skrivnosti in se spet vrnili med nas na zemljo. V božični noči smo na poti k polnočnici strmeli v zvezdno nebo in iskali tam bitja, ki so se borila za novo zmago v vesolju.

Misli so pohitele tudi k skupnemu očetu vseh ljudi, ki je v tisti uri bil med delavci velike jeklarne v Tarantu in sredi njihovega delovnega področja daroval polnočno mašo. Tej množici delavcev ogromne tovarne smo se v duhu pridružili tudi mi vsi in prisluhnili občutenim besedam svetega očeta.

MISLI SV. OČETA

»Nikar ne mislite — je dejal sv. oče —, da je Cerkev slepa za vaše potrebe ali gluha za vaše glasove. Že preden ste se vi zavedeli samih sebe in svojih potreb, vas je Cerkev branila in to dosti bolj kot si vi to predstavljate. Res Cerkev ne odobrava razrednega sovražstva in dejanj nasilja, zato pa odobrava vse zahteve, ki slonijo na pravičnosti. Pri tem ne gre le za gospodarsko pravičnost, za primerne plače, za materialno blaginjo, temveč za državljanske in socialne pravice. Ko opravljate svoje delo v teh ogromnih prostorih, ste v nekem smislu kot v cerkvi, saj imata delo in molitev skupen izvor, čeprav različen način izražanja. Če ste resnični ljudje in dovolj razumni, morete in morate biti verni tudi v teh dvoranah ter ljubiti, občudovati in razmišljati svoje trudapolno delo.«

Ob štirih jutraj se je vrnil sv. oče v božični noči v Vatikan in takoj nato opravil v svoji kapeli drugo sv. mašo, pastirsko imenovano. Ob enajstih dopoldne pa je daroval tretjo, slovesno božično sv. mašo v baziliki sv. Petra, napolnjeni z verniki vsega sveta. Večno mesto se je kopal v žarkih mehkega sredozemskega sonca, ko se je papež Pavel VI. prikazal na balkonu bazilike z namenom, da podeli običajni blagoslov mestu in svetu. Še prej pa je izrekel priložnostne besede o pomenu krščanskega božiča.

Učlovečenje božjega Sina je uveljavilo na svetu načelo vesoljnega bratstva. Od svete noči naprej pritiče vsakemu človeku spoštovanje in pozornost; od tedaj vlada načelo, da gre vsakomur, ki je ubog, nepomemben, trpeč ali betežen, pravica do pomoči; od Betlehema dalje ima vsak človek, ki ga muči na dnu duše obup zaradi splošne grešnosti, utemeljitev za svoje upanje. Zato božič ne sme biti le spomin na velik dogodek v preteklosti, ampak njega ponavljanje in obnavljanje, kajti Kristusovo rojstvo zahteva duhovno preroje-

nje vseh. Očitno postaja, da je ves človeški napredek sam v sebi nezadosten in obsojen na propad, saj se vedno bolj širi duh oporekanja in nezaupanja tako do posameznika kot do družbe in njene civilizacije. Nasprotno pa božič odstranja to nezaupanje, saj je zgrajen na upanju v Kristusa.

BOŽIČ PO SVETU

V Vietnamu je bilo proglašeno božično premirje, ki pa je bilo s strani komunistov ponovno kršeno. Tudi v Biafri so zvezne čete zlasti z letalskimi napadi onečastile božični mir in prizadejale žrtve civilnemu prebivalstvu Ibo plemena, ki je v večini krščansko.

V Betlehemu so se božični obredi pod vodstvom latinskega patriarha msgr. Gorija iz Jeruzalema ter ob navzočnosti deset tisočev romarjev izvršili brez težav ali motenj. Izraelske oblasti so učinkovito poskrbele za splošno varnost in pazile, da ne bi prišlo do atentatov ali spopadov.

V Pragi je bil božični dan posvečen spominu padlih rojakov ob priliki sovjetske zasedbe dežele 21.

avgusta lani. Ljudje so naravnost prekrili vzožje kipa sv. Venceslava s šopki in z vencji. V vseh socialističnih državah vzhodne Evrope so božič obhajali kot praznični dan. Izjema sta bili le Sovjetska zveza in — Jugoslavija. Tako slovenski tisk kot radio in televizija so božič molče prešli. Prav na božični dan sta vneto zasedala slovenski parlament v Ljubljani in zvezni v Beogradu. Kljub temu uradnemu preziru verskih čustev pa so bile cerkve pri polnočni maši nabitno polne. Ljudje so si napravili božično razpoloženje doma zlasti z božičnimi ploščami, ki so šle v promet kot nobeno drugo blago. Letos se je dosedanjima ploščama od Slovenskega okleta in Slovenskih madrigalistov pridružila še tretja brez dvoma lepo in dobro podana. Pesmi je pod vodstvom dirigenta stolnega cerkvenega zbora dr. Cudermana zelo kvalitetno in doživeto zapel Consortium musicum iz Ljubljane. Nova plošča obsega enajst pesmi naših priljubljenih skladateljev Riharja, Vavkna in Cveka in sicer v originalni obliki.

Dogodilo se je v božičnih dneh

Poseben pečat je dal letošnjim božičnim praznikom uspešni polet treh ameriških kozmonavtov proti luni. Od zemlje so se odrgali v soboto, 21. decembra, dosegli luno 24. decembra, jo prav v sveti noči večkrat obkrožili in se v petek, 27. decembra po predvidenem programu srečno spustili v vode Tihega oceana. Tako so bili Frank Borman, James Lovell in William Anders prvi ljudje, ki so videli mesec od blizu. »Luna je blede sive umazane pečene barve, na kateri je videti kakor odtise stopinj.« Človeštvo je stopilo v novo obdobje svoje zgodovine, čeprav se mnogi sprašujejo, ali ne bi bilo pametneje 25.000 milijonov dolarjev, ki jih je Sev. Amerika vložila v vesoljske načrte, porabiti za zmanjšanje bede in olajšanje socialnih razmer na zemlji.

Vlada Maria Rumorja je prejela v ponedeljek, 23. decembra zaupnico v rimskem parlamentu. Od 600 navzočih poslancev jih je 351 glasovalo za vlado, dva južnotirolska poslancata sta se vzdržala, 247 glasov pa je bilo proti. Tako ima Italija spet levo-sredinsko vlado, ki naj bi čim bolj uresničila številne težnje in zahteve dostikrat nezadovoljnega prebivalstva.

Do nevarne zaostritve položaja je prišlo na Bližnjem Vzhodu. V četrtek, 26. decembra sta dva palestinska Arabca, člana Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, z bombami in brzostrelkami napadla na atenskem letališču izraelsko potniško letalo ter ubila enega od potnikov. Samo vodstvo fronte je nato objavilo sporočilo, da sta atentatorja prišla v Atene iz Beyruta v Libanonu in da sta pripadala libanonskemu oddelku organizacije. Ta izjava je služila izraelski vladi, ki se očitno opira na starozavezno načelo »oko za oko, zob za zob« za odločitev, da kaznuje libanonske oblasti. V soboto na noč so se nenadoma pojavili z morske strani nad Beyrutom izraelski helikopterji, z bombami poškodovali pristajalno stezo na letališču ter uničili na tleh kar 13 libanonskih letal. Libanonska država ima zaradi napada 50 milijonov dolarjev škode.

Po enajstih mesecih ujetništva je bilo 23. decembra spuščenih na svobodo 82 članov severnoameriške opazovalne ladje »Pueblo«, ki so jo 23. januarja 1968 zajeli Severni Korejci pod obtožbo, da je opravljala vohunsko službo v korejskih vodah. Predstavniki ZDA so morali podpisati izjavo, da so res vohunili, ki so jo pa, ko maj so bili mornarji na varnem, spet

preklicali. Ladja pa je ostala kot vojni plen v korejskih rokah.

Prav za praznike so izbruhnili nemiri v mestu Tetovu blizu albansko-jugoslovske meje. To mesto spada sicer pod Makedonijo, a živi v njem v glavnem Siptarji, tj. Albanci. Demonstranti, v glavnem študentje, so zahtevali, naj pride Tetovo pod pokrajino Kosovo, kjer so Albanci v večini. Demonstranti, več sto po številu, so vzklikali zoper Jugoslavijo, razobesili albansko zastavo ter opustošili več trgovin in delavnic. Tudi avtomobilom niso prizanašali. Pri tem je bilo ranjenih več oseb, med njimi tudi štiri miličniki.

V Zapadnem Berlinu je skupina levičarskih študentov protestirala zoper božične obrede in motila polnočno sv. mašo. V eni izmed berlinskih cerkva je pet demonstrantov vrglo na tla velik Kristusov kip. Tudi v Milanu je okrog dvesto mladincev skušalo »oporekati« polnočnico v stolnici, a jih je policija zadržala v primerni razdalji.

Slovenija - samostojna cerkvena pokrajina

Apostolski delegat v Beogradu msgr. Cagna je sporočil 2. decembra 1968 ljubljanskemu nadškofu dr. Pogačniku, da je Sv. sedež potrdil enoglasni predlog jugoslovske škofovske konference, sprejet na plenarni seji dne 22. septembra 1966, in ustanovil slovensko cerkveno pokrajino z metropolitnim sedežem v Ljubljani in s sufragansko škofijo Maribor. Bogu v zahvalo za ta za slovenski narod zelo pomemben dogodek se je na dan pred novim letom po vseh cerkvah in podružnicah, kjer je to dovoljeno in mogoče, slovesno pritrkovalo.

Nova slovenska metropolija pomeni, da se bodo slovenski škofje v bodoče lahko zbirali na lastne konference. Za ostaja še vedno odprto vprašanje apostolske administrature za Slovensko Primorje s sedežem v Kopru. Sv. sedež odlašja z dokončno odločitvijo, očitno iz političnih nagibov, češ da še ni rešeno vprašanje cone B Tržaškega ozemlja. Nekaj podobnega se dogaja tudi z bivšimi nemškimi škofijami v Slezijski, ki imajo sedaj čisto poljski značaj in so pod Poljsko že 23 let, pa jim Vatikan še vedno noče imenovati rednih škofov.

